

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет іноземної філології та соціальних комунікацій
Кафедра психології, політології та соціокультурних технологій

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету
_____ О.М. Медвідь
(підпис)

“ _____ ” _____ 2017 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Загальна та соціальна педагогіка

Освітньо-кваліфікаційний рівень _____ бакалавр _____
(бакалавр, спеціаліст, магістр)

Напрямок підготовки (спеціальність)
6.231 Соціальна робота _____
(шифр та назва напрямку підготовки (із зазначенням за необхідності фахового спрямування) або шифр та назва спеціальності)

Форма навчання _____ денна _____
(денна, заочна, вечірня)

ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

обов'язкова
(обов'язкова, за вибором ВНЗ, за вибором студента)

Семестр викладання	Загальний обсяг, годин/кредит.	Аудиторні заняття, годин				Самостійна робота студента, годин				Форма контролю ісп. (д/зал.)
		Всього	Лекції	Практичні і (семінарські)	Лабораторні	Всього	тому числі			
ІРС під керівн. викладача	Інд. завдання. вид / обсяг						Самостійне опрацювання матеріалу			
4	150/5	48	24	24	-	102	-		102	ПМК

Розробники: _____ Купенко О.В., к. пед. н., доц. _____
(вказати авторів, їх наукові ступені та посади)

Затверджено на засіданні кафедри, протокол № _____ від _____ 2017 р.

Суми – 2017 р.

МЕТА

Мета викладання дисципліни «Загальна та соціальна педагогіка» полягає у наданні студентам систематизованих знань із теоретичних засад відповідної наукової галузі, досвіду застосування педагогічних методів у професійній діяльності соціального працівника.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні отримати

з н а н н я :

- категорій загальної педагогіки: виховання, навчання, освіта, самовиховання, самоосвіта;
- понять соціальної педагогіки: соціалізація, десоціалізація, ресоціалізація.
- понять «педагогічна система», «педагогічна технологія», структури педагогічних систем та технологій;
- факторів соціалізації, інститутів соціалізації, норм і відхиленні соціалізації;
- характеристик тих, хто навчається, і тих, хто залучений до соціально-педагогічної взаємодії, з точки зору індивідуальних та вікових особливостей;
- принципів, методів, засобів організації навчального процесу, соціально-педагогічної діяльності.

в м і н н я:

- адекватно використовувати теоретичні поняття;
- планувати навчальний процес і соціально-педагогічну діяльність;
- розв'язувати педагогічні ситуації;
- використовувати різні методи та засоби навчання та соціально-педагогічної діяльності.

Цей курс базується на знаннях і вміннях, отриманих студентами в процесі вивчення попередніх курсів гуманітарного циклу та курсів професійного спрямування.

ПРОГРАМА

Тема 1. Введення у дисципліну. Зміст курсу «Загальна та соціальна педагогіка». Регламент навчання.

- загальна педагогіка як наука про навчання та виховання;
- соціальна педагогіка як розділ загальної педагогіки, присвячений розвитку особистості в соціумі;
- основні категорії та поняття загальної педагогіки та соціальної педагогіки (виховання, навчання, освіта, самовиховання, самоосвіта, соціалізація, десоціалізація, ресоціалізація та інш.).

Тема 2. Педагогічна система як система управління.

- модель педагогічної системи як системи управління;
- закони педагогічної системи;
- цілі, зміст, результати навчання та виховання на різних етапах;
- суб'єкти педагогічної системи; вікові та індивідуальні особливості учнів (вихованців).

Тема 3. Сучасні концепції соціалізації особистості. Зміст та напрямки соціально-педагогічної діяльності.

Тема 4. Компетентністний підхід у навчанні.

- сутність компетентнісного підходу у навчанні, вихованні, соціально-педагогічній діяльності;
- метод проектів для реалізації компетентнісного підходу: особливості, етапи реалізації, очікувані результати;
- сходина участі молоді Р.А. Харда.

Тема 5. Електронні засоби навчання.

- електронні засоби навчання: класифікація, приклади, критерії якості;
- системи дистанційного навчання;
- границі застосування електронних засобів навчання;
- гейміфікація.

Тема 6. Організація творчої діяльності в навчанні та соціально-педагогічній діяльності.

- властивості творчої особистості;
- методи активізації творчих процесів (випадковий стимул, аналогія, переворот, омега-мепинг тощо);
- теорія розв'язання винахідницьких задач Г. Альтшуллера;
- терапевтичний ефект творчих методів.

Тема 7. Організація роботи малих груп у навчанні та соціально-педагогічній діяльності.

- психологічні та вікові особливості осіб, які навчаються та беруть участь у соціально-педагогічній діяльності;
- рівні пізнавальної активності;
- методи організація індивідуальної навчальної діяльності;
- організація навчальної та соціально-педагогічної діяльності в малих групах;
- ігрові методи навчання та соціально-педагогічної діяльності.

Тема 8. Організація самостійної навчальної діяльності.

- особливості самостійної навчальної діяльності;
- основні етапи самостійної навчальної діяльності;
- організація самостійної навчальної діяльності з боку педагога.

Тема 9. Анімаційні техніки в соціально-педагогічній діяльності.

- особливості анімації як соціально-педагогічної діяльності;
- цілі анімації в сфері дозвілля;
- міста застосування анімаційних технік (житлові квартали, підприємства для працівників і клієнтів, готелі, дитячі табори тощо);
- методи анімації.

Тема 10. Методи «рівний – рівному» в соціально-педагогічній діяльності.

- особливості методу «рівний – рівному» як методу соціально-педагогічної діяльності;
- цілі методу «рівний – рівному»;
- прийоми, що застосовуються у методі «рівний – рівному».

Тема 11. Громадянське виховання дітей. Метод «Дитячі вибори»

- цілі громадянського виховання у різні вікові періоди;
- особливості змісту та методів громадянського виховання дітей;
- методи громадянського виховання.

Тема 12. Соціально-педагогічна діяльність із дітьми, які мають негативне ставлення до суспільних інститутів та дітьми з неблагополучних сімей.

- цілі соціально-педагогічної діяльності із дітьми, які мають негативне ставлення до суспільних інститутів та дітьми з неблагополучних сімей;
- особливості змісту соціально-педагогічної роботи з означеною цільовою групою;
- методи роботи із зазначеною групою дітей.

Тема 13. Навчання поведінці в конфліктних ситуаціях. Форум-театр.

- цілі форум-театру як методу соціально-педагогічної діяльності;
- особливості змісту соціально-педагогічної діяльності, що застосовує форум-театр;
- етапи підготовки та проведення форум-театру.

Тема 14. Особливості навчання дорослих, людей поважного віку.

- цілі навчання дорослих, людей похилого віку;
- особливості навчальної діяльності дорослих, людей похилого віку;
- особливості змісту навчання дорослих, людей похилого віку;
- методи роботи із зазначеною групою людей.

Тема 15. Особливості соціально-педагогічної діяльності з вибраними групами клієнтів (сім'ї, юні матері, люди з обмеженнями, та інш.).

- методики визначення особливостей та формулювання цілей соціально-педагогічної діяльності із вибраними групами клієнтів;
- вибір адекватних методів роботи;
- реалізація методів на засадах участі представників обраної групи клієнтів;
- оцінювання отриманих результатів.

Тема 16. Ресоціалізація осіб у складних життєвих обставинах (на прикладі дітей, які знаходяться у конфлікті із законом, неповнолітніх, які відбули покарання, тощо).

- цілі соціально-педагогічної діяльності із зазначеною групою дітей;
- особливості змісту соціально-педагогічної роботи з означеною цільовою групою;
- методи роботи із зазначеною групою дітей.

СТРУКТУРА ЗАЛКОВИХ КРЕДИТІВ КУРСУ

Т е м а	Загальний обсяг, годин	Лекції, годин	Практичні (семінарські) заняття, годин	Лабораторні роботи, годин	Самостійне опрацювання матеріалу (у тому числі ІРС), годин	Інди від. завданннн, години
<i>Семестр 3, 4</i>						
Тема 1. Введення у дисципліну. Зміст курсу «Загальна та соціальна педагогіка». Регламент навчання.	8	2	2		8	
Тема 2. Педагогічна система як система управління.	8	2	2		8	
Тема 3. Сучасні концепції соціалізації особистості. Зміст та напрямки соціально-педагогічної діяльності.	8	2	2		8	
Тема 4. Компетентністний підхід у навчанні.	34	2	2		6	

Тема 5. Електронні засоби навчання.	8	2	2		6	
Тема 6. Організація творчої діяльності в навчанні та соціально-педагогічній діяльності.	8	2	2		6	
Тема 7. Організація роботи малих груп у навчанні та соціально-педагогічній діяльності.	8	2	2		6	
Тема 8. Організація самостійної навчальної діяльності.	8	2	2		6	
Тема 9. Анімаційні техніки в соціально-педагогічній діяльності.	8	1	1		6	
Тема 10. Методи «рівний – рівному» в соціально-педагогічній діяльності.	8	1	1		6	
Тема 11. Громадянське виховання дітей. Метод «Дитячі вибори».	8	1	1		6	
Тема 12. Соціально-педагогічна діяльність із дітьми, які мають негативне ставлення до суспільних інститутів та дітьми з неблагополучних сімей.	8	1	1		6	
Тема 13. Навчання поведінці в конфліктних ситуаціях. Форум-театр.	8	1	1		6	
Тема 14. Особливості навчання дорослих, людей поважного віку.	8	1	1		6	
Тема 15. Особливості соціально-педагогічної діяльності з вибраними групами клієнтів (сім'ї, юні матері, люди з обмеженнями, та інш.).	8	1	1		6	
Тема 16. Ресоціалізація осіб у складних життєвих обставинах (на прикладі	8	1	1		6	

дітей, які знаходяться у конфлікті із законом, неповнолітніх, які відбули покарання, тощо).						
Всього з навчальної дисципліни	<i>150</i>	<i>24</i>	<i>24</i>	-	<i>102</i>	

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ (СЕМІНАРСЬКИХ) ЗАНЯТЬ

- 1, 2. Педагогічна система як система управління.
3. Сучасні концепції соціалізації особистості. Зміст та напрямки соціально-педагогічної діяльності.
4. Компетентністний підхід у навчанні.
5. Електронні засоби навчання.
6. Організація творчої діяльності в навчанні та соціально-педагогічній діяльності.
7. Організація роботи малих груп у навчанні та соціально-педагогічній діяльності.
8. Організація самостійної навчальної діяльності.
9. Анімаційні техніки в соціально-педагогічній діяльності.
10. Методи «рівний – рівному» в соціально-педагогічній діяльності.
11. Громадянське виховання дітей. Метод «Дитячі вибори».
12. Соціально-педагогічна діяльність із дітьми, які мають негативне ставлення до суспільних інститутів та дітьми з неблагополучних сімей.
13. Навчання поведінці в конфліктних ситуаціях. Форум-театр.
14. Особливості навчання дорослих, людей поважного віку.
15. Особливості соціально-педагогічної діяльності з вибраними групами клієнтів (сім'ї, юні матері, люди з обмеженнями, та інш.).
16. Ресоціалізація осіб у складних життєвих обставинах (на прикладі дітей, які знаходяться у конфлікті із законом, неповнолітніх, які відбули покарання, тощо).

ЛАБОРАТОРНІ РОБОТИ

Не передбачені.

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

А. Завдання для самостійної роботи, передбачені навчальним планом

В якості ОДЗ передбачено написання студентами **наукової статті** за одним із напрямів тем лекцій цього курсу (бажано за тематикою навчального проекту (пункт Б)).

Підготовлений текст має відповідати такій структурі:

- постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими та практичними завданнями;
- аналіз останніх досліджень і публікацій, у яких розпочато розв'язання даної проблеми й на які спирається автор;
- виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття;
- формулювання цілей статті (постановка завдання);
- виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів;
- висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку;
- використані джерела та література.

Обсяг роботи – 5-7 сторінок.

Література оформлюється у відповідності до: <http://vak.in.ua/>

Б. Навчальний проект

Студент має написати **есе** на одну із запропонованих тем:

- Яке навчання та розвиваюче дозвілля потрібні дітям на довготривалому лікуванні?
- Чи готовий я провести тренінг з командоутворення, якщо мене попрохають про це мій друг (від батька йому передана в управління фірма, в якій працює 10 осіб)?
- Як започаткувати процес самоорганізації населення в багатоповерхівці, де проживають мої батьки?

Есе має складати 1-2 сторінки і готується за методом «прес».

Навчальний проект продовжує одну з тем есе, зазначених вище.

Проект готують робочі групи студентів у складі 3-4 осіб у відповідності з формами, наведеними в [Проектна діяльність у соціальній сфері: Навч. пос. / О.В. Купенко, К.В. Ярьсько. – Суми: Вид-во СумДУ, 2007. – 76 с.].

Оцінка викладача за виконану роботу включає процедури взаємної оцінки та самооцінки студентів.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Викладення теоретичного матеріалу з використанням опорного мультимедіа-конспекту; постановка проблемних питань, застосування міні-дискусії, виконання пошукових і творчих завдань із використанням теоретичного матеріалу; робота малих творчих груп; самостійний пошук необхідної довідкової інформації в різноманітних електронних ресурсах; консультації викладача.

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Контроль навчальної роботи студента здійснюються за модульно-рейтинговою системою (регламент додається).

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЛІТЕРАТУРА

№ п/п	Назва навчальної літератури	Вид	Наявність, примірників
1. Навчальна література			
1	Купенко О.В. Педагогічні проекти : Навчальний посібник для студентів класичних університетів. – Суми : Вид-во СумДУ, 2015. – 132 с.	Навч. посібник	Електронний ресурс
2	Проектна діяльність у соціальній сфері: Навч. пос. / О.В. Купенко, К.В. Яренько. – Суми: Вид-во СумДУ, 2007. – 76 с.	Навч. посібник	Електронний ресурс
3	Соціальна педагогіка: Підручник. / За ред. проф. А.Й. Капської. — Київ: Центр навчальної літератури, 2003. — 256 с.	Підручник	Електронний ресурс

Розробник програми

(підпис)

Купенко О.В.

Завідувач кафедри

(підпис)

Світайло Н.Д.

РЕГЛАМЕНТ
МОДУЛЬНО-РЕЙТИНГОВОГО КОНТРОЛЮ І ОЦІНЮВАННЯ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Загальна та соціальна педагогіка»

1. **Структура навчальної дисципліни:** загальний обсяг 150 год. (5 кредити); лекції – 24 год.; практичні заняття – 24 год.; пмк.
2. **Організація навчального процесу:** семестрів викладання – 4.
3. **Шкала оцінювання з навчальної дисципліни:** R = 100 балів.
4. **Розподіл рейтингових балів за видами навчальної роботи:**
 - а) робота на аудиторних заняттях: 12 л. × 1 бал = 12 балів; 12 пр. × 1 бали = 12 балів;
 - б) проект:
 - есе – до 15 балів (за умови своєчасного виконання (IV практичне заняття), інакше – до 8);
 - педагогічний проект – до 15 б. (при своєчасному виконанні (VIII практ. з.), інакше – до 8 б.);
 - аналіз проекту – до 15 балів (при своєчасному виконанні (XII практ. з.), інакше – до 8 балів);
 - в) ОДЗ (наукова стаття) – до 30 балів (при своєчасному виконанні (XVI пр. з.), інакше – до 15 б.).

Умови ліквідації заборгованостей з поточної роботи: перескладання незадовільних оцінок з модульних контролів здійснюється не пізніше двох тижнів наступного модульного циклу, як правило, одноразово; при виконанні всіх запланованих видів навчальної роботи і незадовільній підсумковій оцінці з модульного циклу рейтингові бали студентів нараховуються; при позитивній оцінці за модульний цикл і виконанні всіх запланованих видів навчальної роботи підвищення рейтингового балу шляхом перескладання будь-якої складової навчальної роботи не здійснюється.

5. Підсумкове семестрове оцінювання навчальної роботи студента та умови допуску (недопуску) студента до підсумкового контролю:

Підсумкова семестрова оцінка за національною шкалою оцінювання та європейською шкалою оцінювання ECTS відповідно до накопичених рейтингових балів визначається із таких співвідношень:

СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ
		диференційований залік
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно
1-34	F	

При отриманні підсумкової семестрової оцінки за накопиченими рейтинговими балами поточного контролю “FX” студент має право на дворазову спробу отримання позитивної оцінки на заході підсумкового семестрового контролю (перше перескладання викладачеві, друге – комісії).

При отриманні підсумкової семестрової оцінки за накопиченими рейтинговими балами поточного контролю “F” студент не допускається до заходу підсумкового семестрового контролю, вважається таким, що має академічну заборгованість з навчальної дисципліни, і представляється деканатом до відрахування (крім випадків продовження деканатом ліквідації академічної заборгованості за наявності документально підтверджених поважних причин неспішності студента).

Провідний викладач
навчальної дисципліни _____ Купенко О.В.
(підпис)

Завідувач кафедри _____ Світайло Н.Д.
(підпис)

“ _____ ” _____ 2017 р.